

**Patent – och registreringsverket
Statens medieråd**

Attityder bland ungdomar till
upphovsrättsskyddat material online
November 2017

Innehåll

1	Bakgrund och syfte	03
2	Sammanfattning	04
3	Resultat	05
4	Om undersökningen	23

Sammanfattning

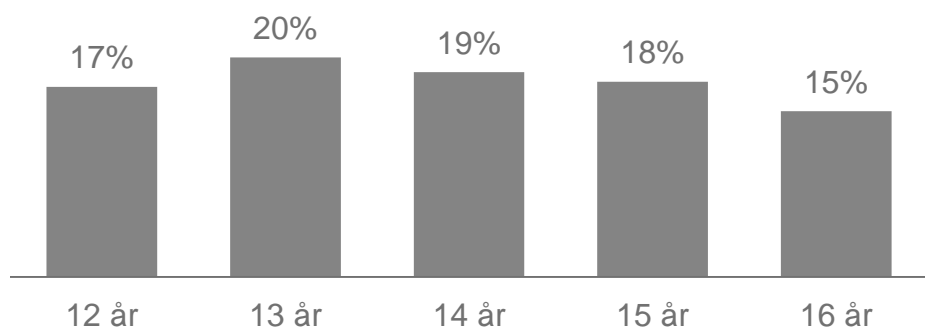
- Flera intressanta och signifikanta skillnader finns mellan tjejer och killar i undersökningen om ungas medievanor. Tjejer lyssnar mer på Spotify och kollar på filmer och tv-serier på nätet medan killar är på YouTube i högre grad samt spelar mer spel.
- Det finns även intressanta skillnader i åldrar. De yngre spelar mer spel än de äldre och de äldre lyssnar på Spotify i högre grad.
- Tjejer lägger i högre grad än killar ut egna bilder och video online och vill i större utsträckning ha kontroll över hur deras bilder används av andra. Det är många som inte vet om andra använder deras bilder, en tredjedel svarar vet ej. En klar majoritet vill dock själva kunna styra hur bilderna används.
- Det är en relativt jämnt fördelning mellan de som någon gång använder olagliga sajter jämfört med de som aldrig gör det. 44 procent av de tillfrågade svarar att de aldrig använder olagliga sajter och 39 procent svarar att de minst någon gång per år har använt en olaglig sajt. Det är en signifikant högre andel av de äldre, 15-16 år, som uppger att de använder olagliga sajter minst någon gång per år.
- Varannan tillfrågad tror att mer information om varför det är dåligt att använda olagliga sajter skulle få fler att sluta använda dem. Det finns en signifikant skillnad mellan de som svarar att de någon gång använder olagliga sajter och de som svarar att de aldrig gör det, 44 procent jämfört med 55 procent tror på mer information.

Resultat

Medverkande i undersökningen

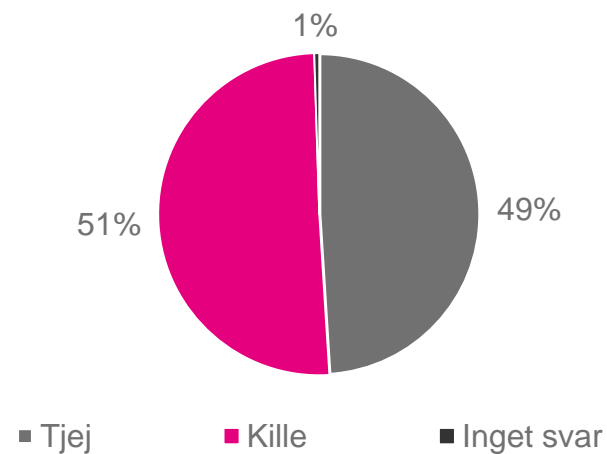
Vem har svarat på undersökningen?

Hur gammal är den som ska svara på undersökningen?*

*Uppgår ej till 100 procent eftersom de som inte har några barn ingår och som sedan screenats bort

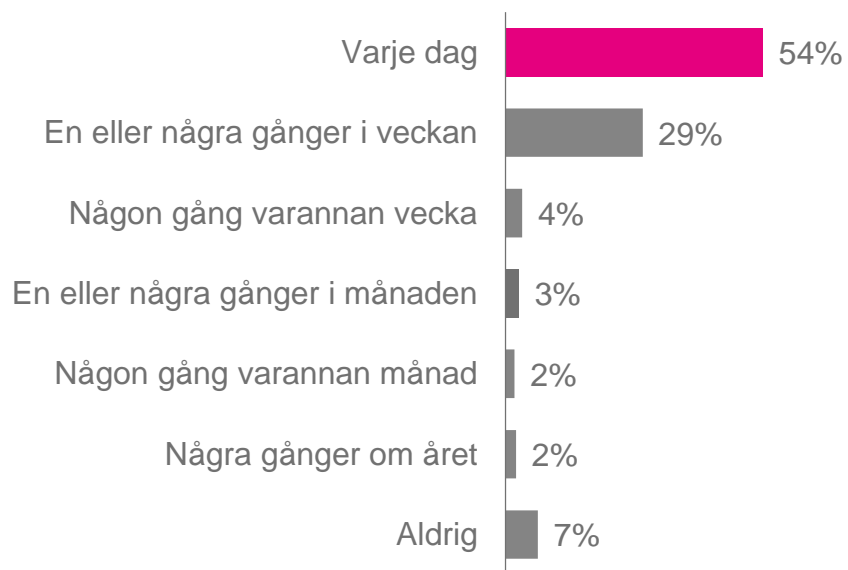
Den som kommer att svara på undersökningen är:

Mer än hälften av alla 12-16 åringar lyssnar på Spotify varje dag

Hur ofta lyssnar du på musik via Spotify?

Total

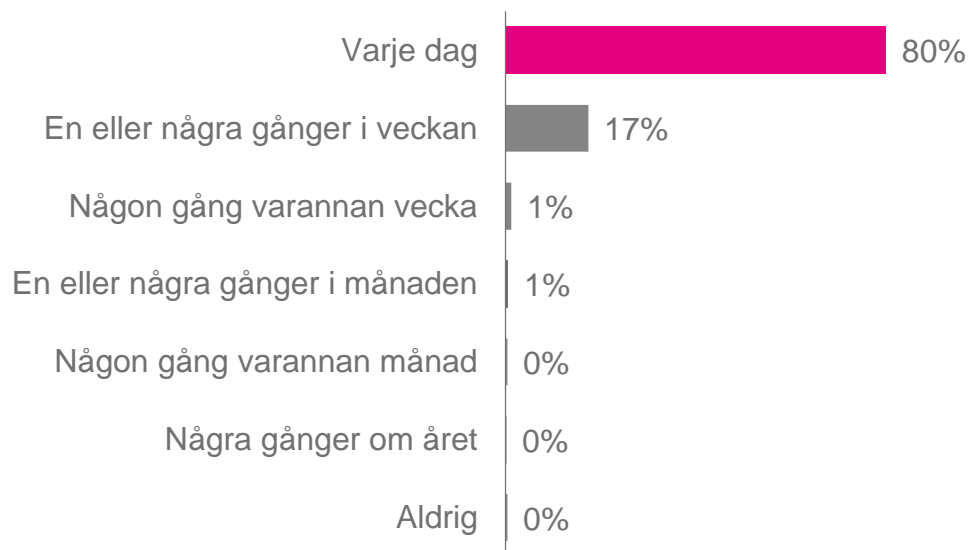

- Tjejer lyssnar på Spotify i något högre grad än killar. 66 procent av tjejerna anger att de lyssnar varje dag jämfört med 43 procent av killarna.
- Det är vanligare i de övre åldrarna att lyssna på Spotify. 71 procent av de i åldern 15-16 år lyssnar varje dag och 44 procent i åldern 12-14 år.

En majoritet av de tillfrågade är på YouTube varje dag

Hur ofta använder du YouTube?

Total

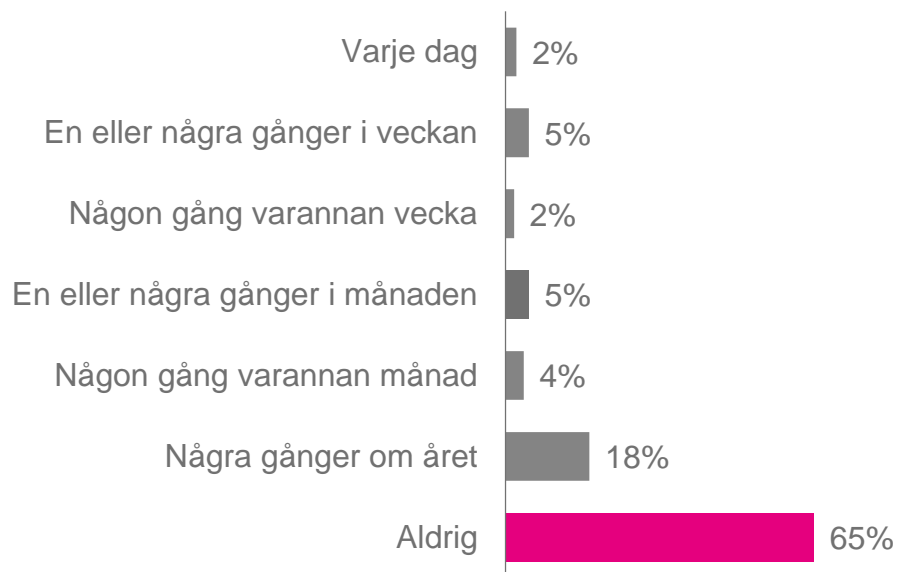

- Killar använder YouTube i högre grad än tjejer. 87 procent av killarna anger att de är på YouTube varje dag jämfört med 73 procent av tjejerna.
- Inga signifikanta skillnader noteras mellan åldrarna eller var i landet respondenterna bor.

Få ungdomar lyssnar på ljudböcker

Hur ofta lyssnar du på ljudböcker?

Total

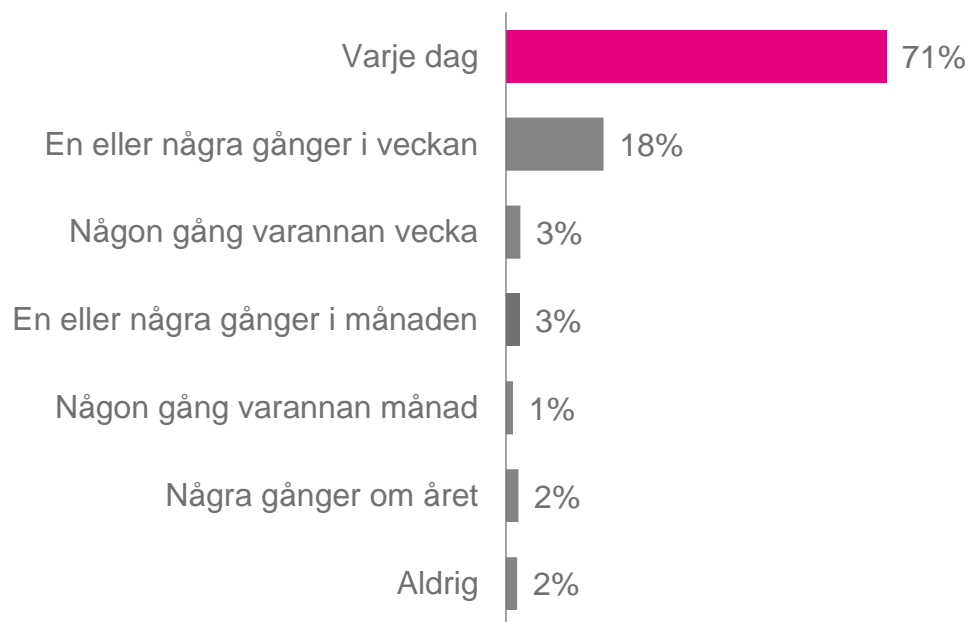
- Få av de tillfrågade lyssnar på ljudböcker och bland de som gör det händer det sällan, endast några gånger om året.
- Tjejer lyssnar på ljudböcker i något högre grad än killar. 61 procent av tjejerna svarade aldrig jämfört med 68 procent av killarna. Sex procent av tjejerna anger att de lyssnar en eller några gånger i veckan, jämfört med fyra procent av killarna.

Alla unga killar spelar minst en gång i veckan

Hur ofta spelar du på din mobil, dator, konsol eller surfplatta?

Total

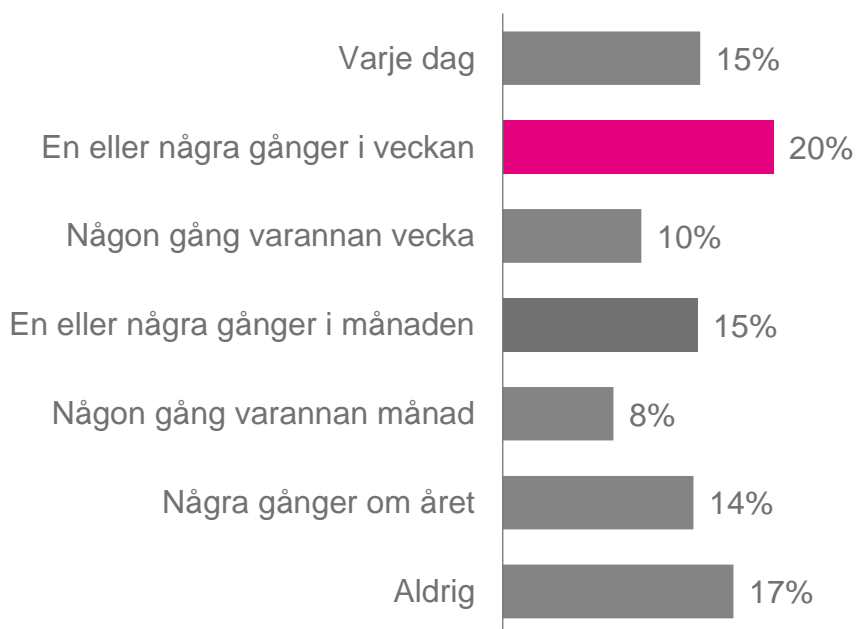

- Killar spelar signifikant mer spel än tjejer. 85 procent av killarna svarar att de spelar på mobil, dator, konsol eller surfplatta varje dag, jämfört med 57 procent av tjejerna. 98 procent av killarna spelar minst någon gång i veckan, jämfört med 80 procent av tjejerna.
- Det finns även en signifikant skillnad sett till ålder, där de yngre spelar mer än de äldre. I åldersgruppen 12-14 år spelar 74 procent varje dag, jämfört med 65 procent i åldern 15-16 år.
- I den äldre gruppen (15-16 år) spelar ungdomarna istället i högre grad någon gång i veckan, 22 procent, jämfört med 16 procent av de yngre.

Vanligare att tjejer lägger ut egna bilder på nätet

Hur ofta lägger du ut egna bilder eller filmer på nätet?

Total

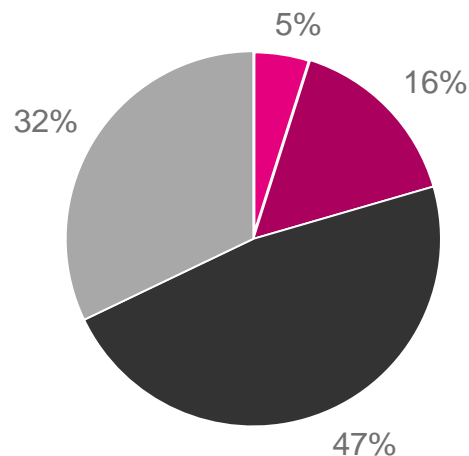

- Tjejer lägger i högre grad än killar ut egna bilder på nätet. 45 procent av tjejer lägger ut bilder minst en gång i veckan, jämfört med 25 procent av killarna. Det är även en signifikant skillnad mellan de som aldrig lägger ut bilder. 11 procent av tjejerna gör det aldrig, jämfört med 23 procent av killarna.
- Det finns en signifikant skillnad mellan åldersgrupperna, där de äldre i högre grad lägger ut egna bilder. 13 procent av de i åldern 12-14 år lägger upp bilder varje dag, jämfört med 18 procent i åldern 15-16 år.

Stor osäkerhet om egna bilder används av andra

Har någon använt dina egna bilder eller filmer utan att be dig om lov?

Total

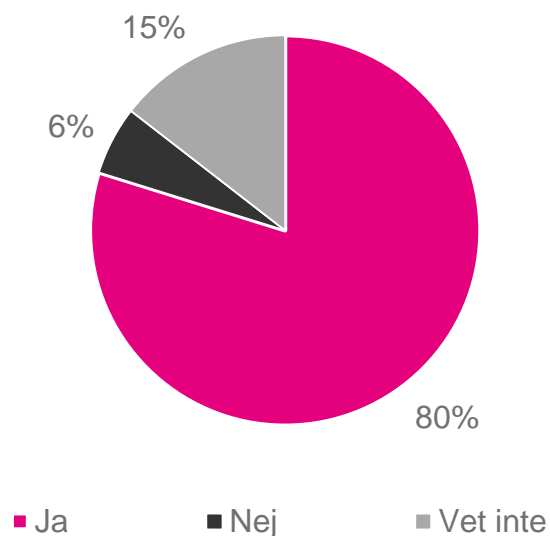
■ Ja, flera gånger ■ Ja, någon gång ■ Nej ■ Vet inte

- Var femte respondent (21%) svarar att någon, nån gång har använt deras bilder utan att be om lov. Det är vanligare i den äldre åldersgruppen än den yngre, 17 procent i åldern 12-14 år och 27 procent i åldern 15-16 år.
- Var tredje tillfrågad svarar dock att de inte vet om någon har använt deras bilder. Här är osäkerheten högre i den yngre åldersgruppen än den äldre. 35 procent av de 12-14 år svarar vet inte, jämfört med 27 procent i åldern 15-16 år.
- Det är signifikant fler tjejer som svarar ja, någon gång än killar, 19 procent jämfört med 13 procent.

En klar majoritet av ungdomarna vill kontrollera hur deras bilder används

Vill du kunna kontrollera om dina egna bilder eller filmer sprids eller används av andra?

Total

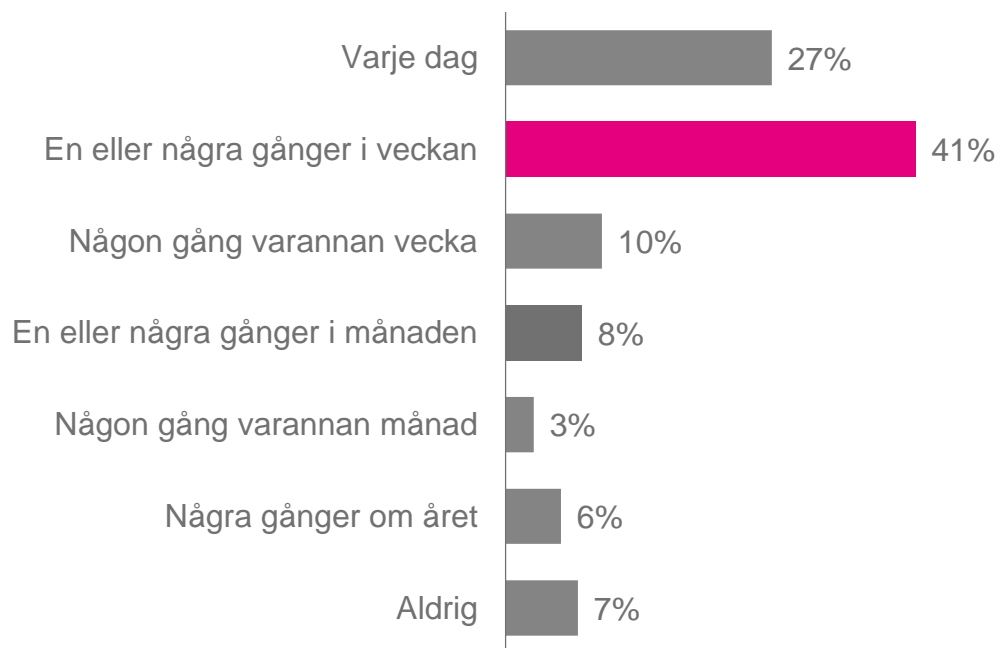
- Åtta av tio svarar att de vill kunna kontrollera hur de egna bilderna eller filmerna sprids eller används av andra.
- Tjejer svarar ja i högre grad än killar. 86 procent av tjejerna vill ha kontroll jämfört med 74 procent av killarna. Killarna tycks istället mer osäkra än tjejerna. 19 procent av killarna svarar vet inte, jämfört med 10 procent av tjejerna.
- Det finns även en signifikant skillnad mellan de som senare i undersökningen angett att de någon gång det senaste året använt olagliga sajter, och de som aldrig gör det. Bland de som använt dem svarar tio procent nej, att de inte vill kunna kontrollera, jämfört med fyra procent av de som svarat att de aldrig använder olagliga sajter.

Tjejer kollar på mer film, sport och tv-serier på nätet

Hur ofta kollar du på film, sport eller tv-serier från sajter på nätet?

(OBS! Inte YouTube Exempelvis: SVT Play, TV4 Play, Netflix, HBO Nordic, Viaplay, C More, Amazon Prime TV)

Total

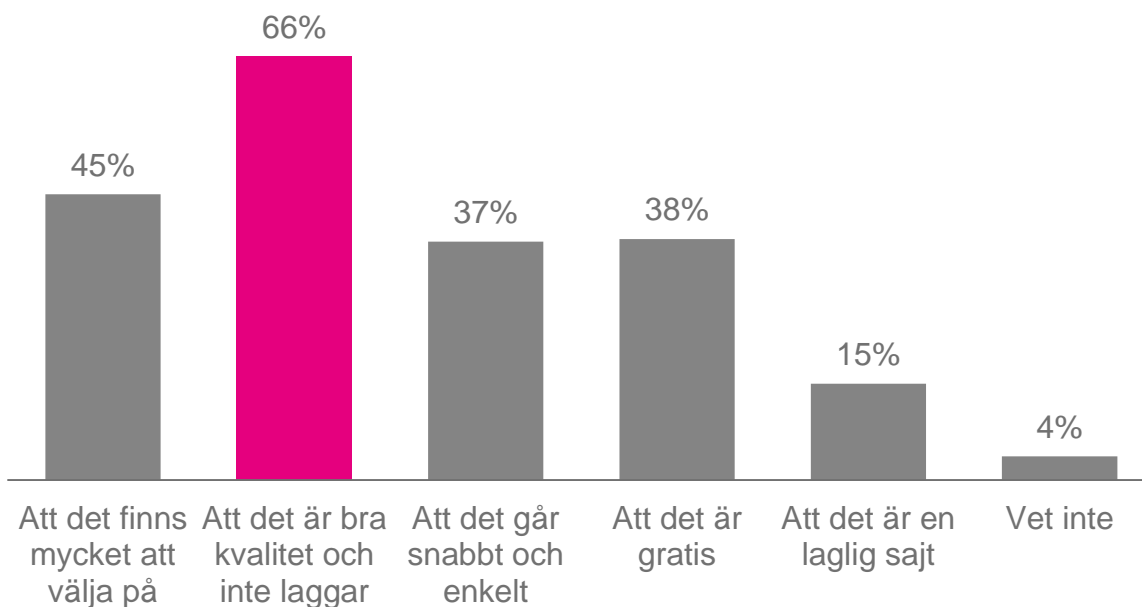

- Knappt sju av tio ungdomar (67%) svarar att de kollar på film, sport eller tv-serier på nätet minst en gång i veckan.
- Tjejer kollar på film, sport eller tv-serier på nätet mer än killar. 32 procent av tjejerna kollar varje dag, jämfört med 21 procent av killarna.
- Respondenter i storstäder kollar mer på film, sport och tv-serier på nätet än de som bor i övriga landet. 31 procent av de som bor i storstäderna kollar varje dag jämfört med 25 procent av de som bor i övriga landet.

Att det är lagligt är viktigare för de yngre och för tjejer

När du vill kolla på film, sport eller serier från nätet-vad är viktigast?*

Total*

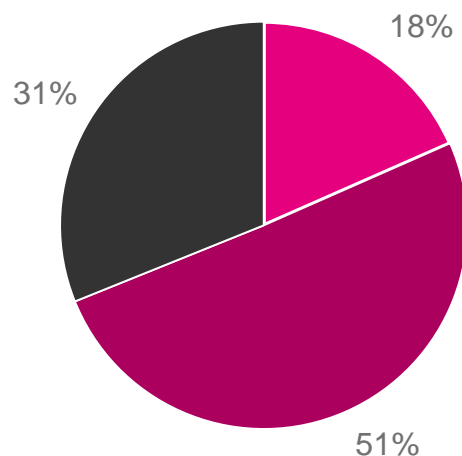
- För tjejer, killar, i olika åldrar och oavsett var i landet man bor är bra kvalitet det viktigaste när man kollar på film, sport och serier på nätet.
- För tjejer är det viktigare än för killar att det finns mycket att välja på och att sajterna är lagliga.
- Att sajterna är lagliga är även viktigare för de yngre än för de äldre, 18 procent i åldern 12-14 år och 10 procent i åldern 15-16 år.

* Upp till tre svarsalternativ möjliga per respondent

Majoriteten känner till ”olagliga sajter”

Känner du till att det finns sajter där du kan få tag på filmer, tv-serier och sport utan att den som gjort materialet gett sitt godkännande?

Total

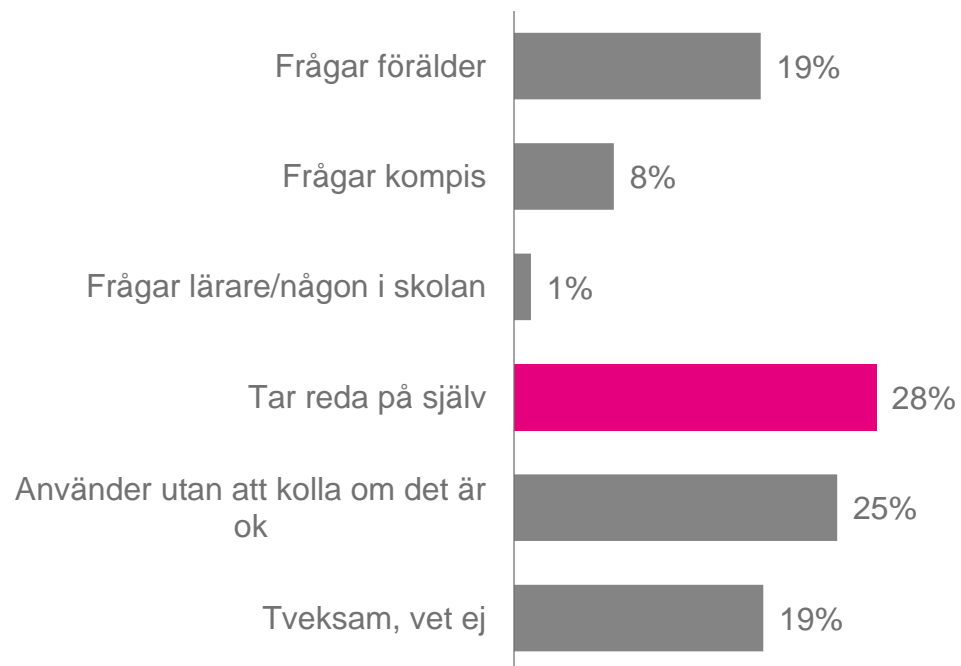
■ Ja, jag känner till 3 eller fler sajter ■ Ja, jag känner till 1-2 sajter ■ Nej

- Äldre känner till fler olagliga sajter än yngre. 28 procent av de 15-16 år känner till tre eller fler sajter, jämfört med 13 procent av de 12-14 år.
- Även killar känner till något fler sajter än tjejer. 22 procent av killarna känner till tre eller fler sajter jämfört med 15 procent av tjejerna.

Få tar hjälp av andra för att ta reda på vad som är tillåtet

Hur gör du för att ta reda på om det är tillåtet att se och använda bilder, filmer, tv-serier, sport och annat från nätet?

Total

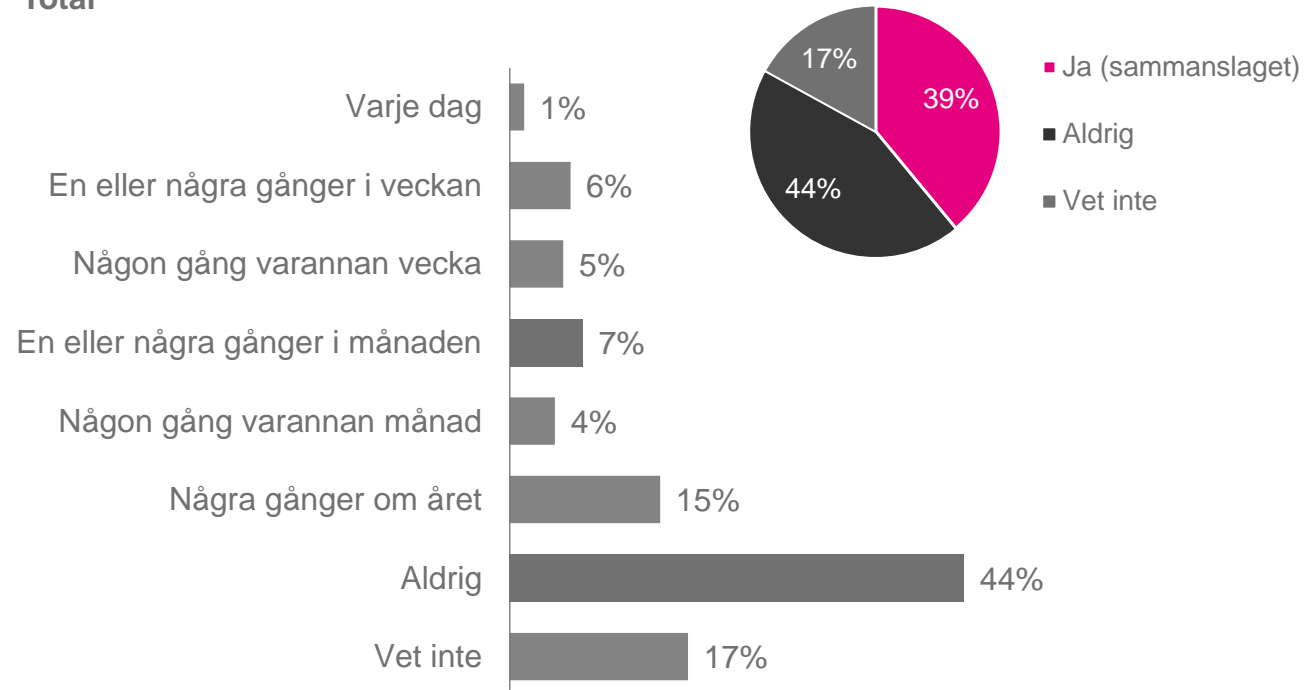
- De flesta av de tillfrågade tar själva reda på om innehållet på nätet är tillåtet eller inte. En stor del svarar även att de använder utan att kolla om det är ok eller svarar att de inte vet. Sammanslaget utgör dessa tre alternativ 72 procent av svaren.
- Närmare var femte ungdom frågar en förälder när de är osäkra och det är vanligare bland de yngre än de äldre. 24 procent bland de 12-14 år frågar en förälder jämfört med 11 procent av de 15-16 år.

Äldre använder olagliga sajter mer än yngre

Hur ofta brukar du titta på filmer, sport eller tv-serier från sajter som är olagliga, dvs. sajter där det går att streama eller ladda ner film och tv-serier som lagts upp utan tillstånd från upphovspersonerna?

Total

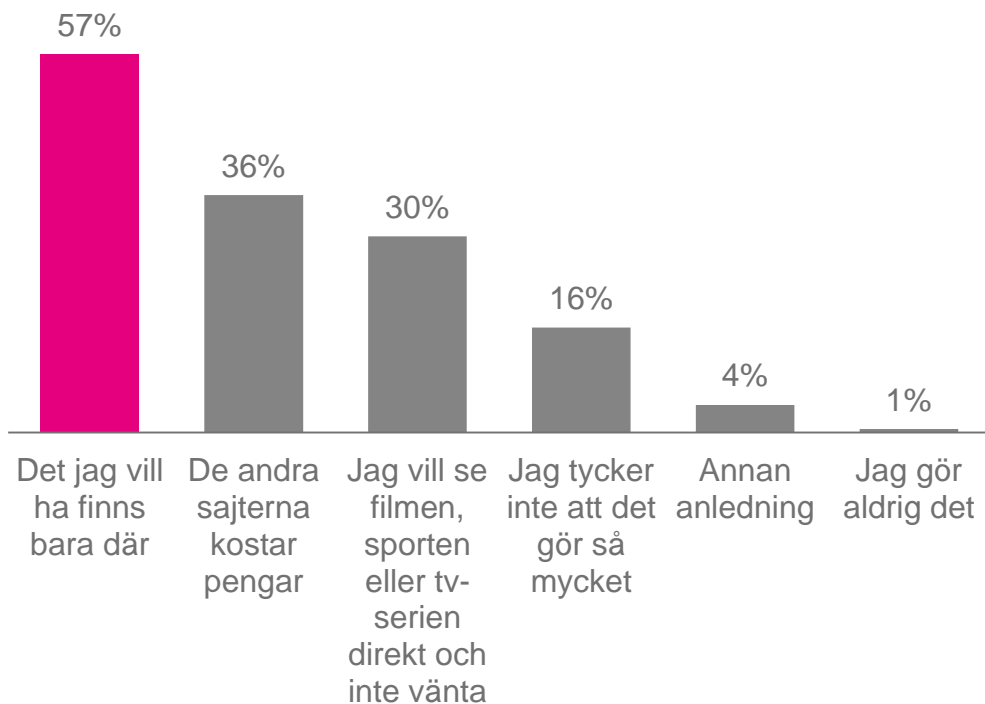

- Det är en relativt jämnt fördelning mellan de som någon gång använder olagliga sajter jämfört med de som aldrig gör det. Därtill svarar 17 procent att de inte vet om de gör det.
- Äldre svarar i högre grad än yngre att de använder olagliga sajter. 51 procent av de som är 15-16 år svarar att de använder olagliga sajter minst en gång om året, jämfört med 31 procent av de som är 12-14 år.
- Det finns inga signifikanta skillnader mellan killar och tjejer eller beroende på var i landet de bor.

Unikt material är främsta anledningen till användning av olagliga sajter

När du någon gång gör det, vad är den främsta anledningen?*

Urval**

* Upp till tre svarsalternativ möjliga per respondent

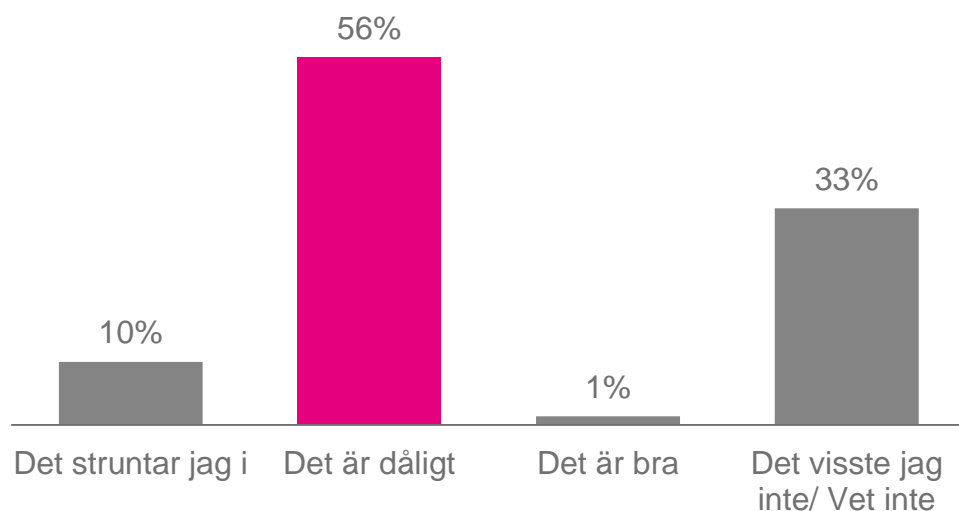
** Redovisar endast svarande från de som svarade att de någon gång använt olagliga sajter

- Den främsta anledningen till att de ungdomar som någon gång använder olagliga sajter gör det är att det de vill se endast finns där. Den anledningen är ännu viktigare för tjejer än killar, 62 procent jämfört med 52 procent.
- Den näst vanligaste anledningen är att andra sajter kostar pengar. Här finns en signifikant skillnad mellan de yngre och de äldre. 31 procent av ungdomarna 12-14 år anger detta alternativ och 41 procent av 15-16 åringarna. Denna anledning är även signifikant vanligare bland killar än tjejer, 41 procent jämfört med 30 procent.
- Det finns även en signifikant skillnad sett till var ungdomarna bor. 27 procent av ungdomarna som bor i storstäder svarar att en anledning till att de använder olagliga sajter är att andra sajter kostar pengar, jämfört med 40 procent av de som bor i övriga landet.

Majoriteten tycker att det är dåligt att de som producerar material inte får betalt

Skådespelare, filmare, regissörer och andra som har jobbat med filmen eller tv-serien får inte betalt om du tittar på den från en sajt som är olaglig. Vad tycker du om det?

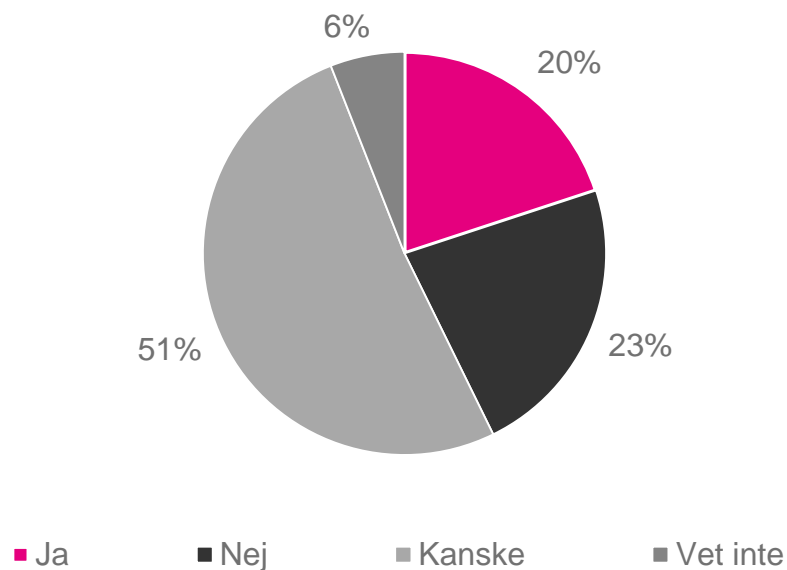
Total

- De allra flesta svarar att de tycker att det är dåligt att personer som har jobbat med filmer och tv-serier inte får betalt från olagliga sajter, detta oavsett ålder, kön och var i landet de bor.
- Av de som någon gång använder olagliga sajter finns en signifikant högre andel som svarar att de struntar i detta (16%) än de som svarar att de aldrig använder olagliga sajter (5%).

Osäkerhet kring vad som får ungdomar att sluta använda olagliga sajter

Personerna som äger de olagliga sajterna tjänar mycket pengar via annonserna som ligger där, pengar som även går till annan brottslighet. Kan den kunskapen få dig att sluta använda sajterna?*

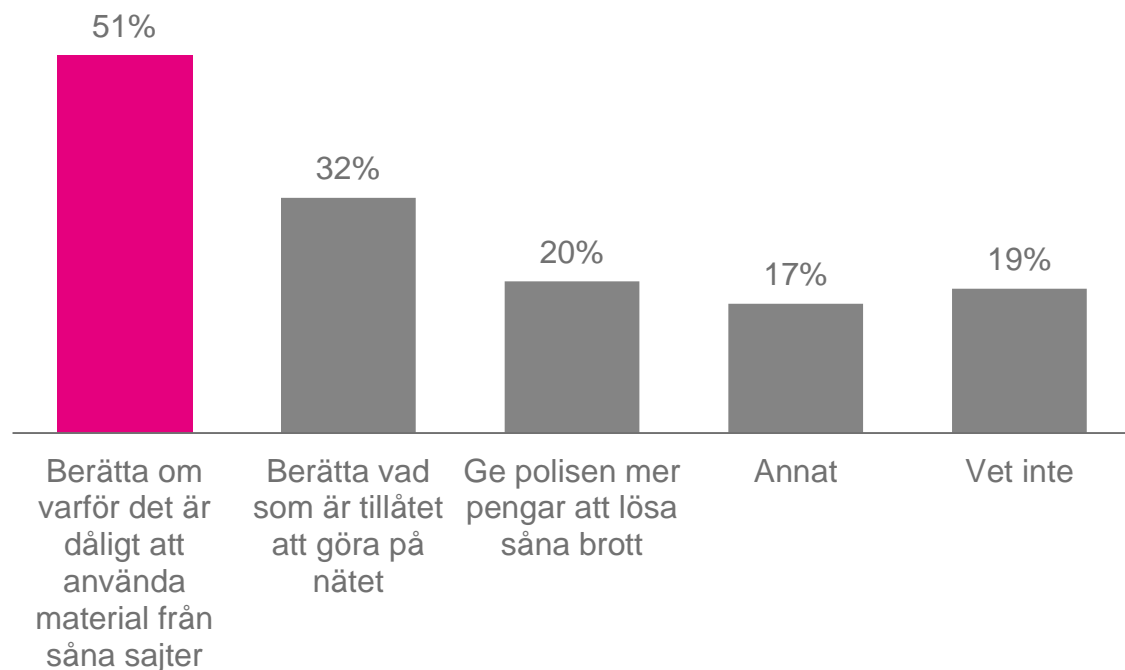

- Den största delen av de som använder olagliga sajter är osäkra på om denna information skulle få dem att sluta använda dem. Fördelningen är relativt jämnt fördelad mellan de som svarar ja eller nej på frågan.
- Det finns dock en signifikant skillnad mellan tjejer och killar. 24 procent av tjejerna svarar ja och 18 procent nej, jämfört med killarna där 16 procent svarar ja och 27 procent svarar nej.
- Inga signifikanta skillnader finns för ålder och bostadsort.

* Redovisar endast svarande från de som svarade att de någon gång använt olagliga sajter

Skillnad mellan de som använder olagliga sajter och de som inte gör det

Hur tror du att man ska göra för att få folk att sluta använda olagliga sajter och olagligt material?*

* Upp till tre svarsalternativ möjliga per respondent

- Varannan tillfrågad tror att mer information om varför det är dåligt att använda olagliga sajter skulle få fler att sluta använda dem. Här finns en signifikant skillnad mellan de som svarar att de nån gång använder olagliga sajter och de som svarar att de aldrig gör det, 44 procent jämfört med 55 procent.
- För alternativet "berätta vad som är tillåtet att göra på nätet" finns en signifikant skillnad mellan tjejer och killar. 34 procent av tjejerna tror att det skulle hjälpa för att få fler att sluta använda och 29 procent av killarna.
- Var femte vill ge polisen mer pengar att lösa brotten. Här skiljer det sig åt var i landet ungdomarna bor. 24 procent av de som bor i storstäderna anger svaret jämfört med 19 procent i övriga landet.

Om undersökningen

Om undersökningen

Metod: Online

Urval: Panel – Sifopanelen

Målgrupp: Ungdomar 12-16 år, genom målsmans tillstånd

Fältperiod: 29 november – 6 december 2017

Antal intervjuer totalt: 1000

Fördelning av svarande:

- PC: 47%
- Mobil/surfplatta: 53%